

Forslaget er ikke nogen varig løsning af problemerne omkring indtægtsfradrag i invalidepension m. v. Heri må indgå — udover en teknisk forenkling af indkomstopgørelse og indkomstregulering, som for tiden overvejes i et af socialministeren nedsat udvalg — spørgsmålet om, hvorvidt indtægtsbestemte fradrag i invalidepensionen overhovedet er socialt hensigtsmæssige og ønskelige, bl. a. ud fra behandlings- og revalideringshensyn, eller om mere direkte invaliditetsbestemmelse efterhånden kan træde i stedet. Selv ved bevarelse af et vist indtægtsbestemt fradrag synes det ikke givet, at en normal indkomst for en evt. ægtefælle skal indgå heri. Sådanne videregående overvejelser vil formentlig bl. a. indgå i arbejdet omkring socialreformkommissionen, og venstre vil med positiv interesse følge dette.

Forslagsstillerne mener imidlertid, at man allerede på det foreliggende grundlag kan fastslå, at de nuværende fradragsbestemmelser virker alt for hårdt, at de lægger alt for store belastninger på den invaliderede og dennes familie, og at de i urimelig grad beskærer den interesse i at anvende en tilbageværende erhvervssevne hos den invaliderede, som ud fra behandlings-, revaliderings- og menneskelige hensyn er meget vigtig. Man finder ligeledes, at en nedsættelse af fradragsprocenten som foreslået kan ske uden at foregribe videregående løsninger.

De meget hårde virkninger af de nuværende fradragsbestemmelser lader sig sikkert bedst illustrere ved et eksempel:

En gift mand er tilkendt invalidepension efter § 3, stk. 3, i lov om invalidepension m. v. Det vil sige, at han har en vis erhvervssevne i behold, men dog mindre end en tredjedel. Invalidepensionen består da af et grundbeløb, for tiden 6.360 kr., et invaliditetsbeløb, for tiden 3.180 kr., og et ægteskabstillæg, for tiden 852 kr., eller i alt 10.392 kr. Hertil kan komme bistands- eller plejetillæg, hvis den pågældendes invaliditet bevirker, at han må have stadig personlig bistand eller vedvarende pleje eller tilsyn (dette tillæg er at betragte som en dækning af særlige udgifter), og invalidepensionstillæg, hvis den pågældende ikke har andre indtægter af betydning.

Invalidepensionen m. v., de 10.392 kr., er i dette tilfælde udmålt ud fra de forudsætninger, at den pågældendes ægtefælle bidrager til eget og ægteparrets underhold, idet pensionen er mindre end i det tilfælde, hvor begge ægtefæller er invalide, og at den invalide selv kan udnytte sin tilbageværende erhvervssevne, idet pensionen er mindre end ved fuld invaliditet.

Søger ægteparret imidlertid at udfylde disse to forudsætninger, træder invalidepensionslovens fra-

dragsbestemmelser ind i billedet. Allerede ved en hustruindkomst (brutto) på godt 11.000 kr. eller kun lidt over halvdelen af den gennemsnitlige årsindkomst for kvindelige arbejdere vil ægteparrets muligheder for indtægt uden fradrag i invalidepensionen være opbrugt. Ægteparret er her nået op på en bruttoindkomst på godt 21.000 kr. eller væsentligt mindre end den gennemsnitlige årsindkomst for en ufaglært arbejder.

Forøger ægteparret sin indkomst herudover, enten ved at manden udnytter den erhvervssevne, han ved pensionstilmålingen forudsættes at have i behold, eller ved at hustruen tjener mere end ca. halvdelen af gennemsnitsårsindkomsten for kvindelige arbejdere, og blot med et beløb svarende til forskellen mellem mandens invalidepension og det, han ville opnå ved 100 pct. invaliditet, for tiden 3.180 kr., vil der til gengæld ske en nedsættelse af invalidepensionen på 60 pct. af de første 1.680 kr. og 72 pct. af resten, i alt knap 2.100 kr. Herudover skal der naturligvis betales skat af de tilbageværende ca. 1.100 kr., og selv om denne skat i næste omgang kan fradrages i den indkomst, der danner grundlag for nedsættelsen af invalidepensionen, vil ægteparret i realiteten kun opnå mindre end en tredjedel af den forøgede arbejdsindkomst. Arbejdsindkomsten på godt 3.000 kr. har altså kun øget ægteparrets faktiske bruttoindkomst med knap 1.000 kr. til ca. 22.000 kr.

Tænker vi os i stedet, at ægteparret gennem sin arbejdsindsats opnår en ekstraindkomst (ud over de 21.000 kr.) på en tredjedel af mandens hidtidige indkomst som f. eks. faglært arbejder, d. v. s. godt 10.000 kr., svarende til at manden er forudsat at have op til en tredjedel af sin erhvervssevne i behold, vil skat og fradrag i pension betyde, at ægteparret reelt kun opnår omkring en femtedel heraf. Ægteparrets samlede bruttoindkomst vil altså herved kun øges fra godt 21.000 kr. til godt 23.000 kr. eller ca. 15 pct. mindre end den gennemsnitlige årsindkomst for en ufaglært arbejder.

Selv om indkomstskatten vil reducere fordelene ved gennemførelsen af den foreslåede lempelse af invalidepensionens fradragsbestemmelser en del, vil det dog betyde, at ægteparret i de to eksempler også efter skatten i stedet for ca. 1.000 kr. og godt 2.000 kr. vil få mulighed for at beholde henholdsvis ca. 1.500 kr. (45-50 pct.) og ca. 4.000 kr. (ca. 40 pct.) af deres ekstra indtægt. Der er i disse eksempler regnet med en indkomstbeskatning som efter de af finansministeren foreslåede skalaer for 1968-69, der allerede på dette indkomstniveau (sammen med folkepensionsbidrag og en gennemsnitlig kommuneskatteprocent) betyder en marginalskat på en tredjedel.